

PLÁN VÝCHOVY A PÉČE

Dětská skupina Korotáček

Verze: 1

Datum zpracování: 5. 7. 2026

Účinnost od: 1. října 2026

Zpracovala: Ing. Markéta Brücknerová, ředitelka DS Korotáček

Korotice, Úmonín

Obsah

1. ZÁKLADNÍ ÚDAJE O DĚTSKÉ SKUPINĚ	3
2. KDO JSME A O CO NÁM JDE.....	3
3. PEDAGOGICKÁ FILOZOFIE KOROŤÁČKU	3
4. CHARAKTERISTIKA SKUPINY DĚTÍ	4
5. CÍLE VÝCHOVY A PÉČE	5
6. PROSTŘEDÍ KOROŤÁČKU.....	7
7. CENTRA AKTIVIT V KOROŤÁČKU	7
8. DENNÍ RYTMUS A RITUÁLY	8
9. ADAPTACE DÍTĚTE	10
10. METODY A FORMY PRÁCE	10
11. PLÁNOVÁNÍ VÝCHOVY A PÉČE	11
12. ROČNÍ TEMATICKÝ RÁMEC KOROŤÁČKU	12
13. SLEDOVÁNÍ VÝVOJE DÍTĚTE, PORTFOLIO A ZPĚTNÁ VAZBA	15
14. SPOLUPRÁCE S RODIČI	16
15. BEZPEČNOST, ZDRAVÍ A HYGIENA	16
16. EVALUACE A AKTUALIZACE PLÁNU VÝCHOVY A PÉČE	18

1. Základní údaje o dětské skupině

Název	Dětská skupina Korotáček
Místo poskytování služby	Korotice 44, 286 01 Úmonín
Kapacita	max. 15 dětí
Věkové složení	děti od 2 let do zahájení povinné školní docházky
Charakter skupiny	malá věkově smíšená dětská skupina
Účinnost dokumentu	od 1. října 2026
Verze dokumentu	verze 1

Plán výchovy a péče popisuje základní směřování, hodnoty, cíle, metody a způsob každodenní práce v dětské skupině Korotáček. Je určen pro tým Korotáčku, rodiče dětí i pro potřeby registrace a kontroly kvality poskytované péče.

2. Kdo jsme a o co nám jde

Korotáček je malá dětská skupina v Koroticích, místní části obce Úmonín, která chce dětem nabídnout bezpečné, laskavé a podnětné prostředí pro první zkušenosti mimo rodinu. Vycházíme z výhod malého kolektivu, blízkého vztahu s pečujícími osobami, pravidelného denního rytmu, pobytu venku a přirozeného života v malé obci.

Východiska a inspirace

„Co se vyvíjí, roste a hýbe se, to žije.“

Inspirací pro tvorbu Plánu výchovy a péče Korotáčku byly principy současného předškolního vzdělávání, vývojové psychologie, vztahové výchovy, respektujícího přístupu, principů laskavé důslednosti a myšlenky filozofa, pedagoga a bývalého ministra školství Jana Sokola, CSc., Ph.D. V případě práce s centry aktivit jsme vycházeli z publikace *Miroslavy Škardové: Plánujeme spolu*. U venkovních aktivit kromě jiného z publikace *Petra Daniše: Děti venku v přírodě: ohrožený druh?* Při plánování zahrady pak z nových *Standardů zahrad MŠ: Zahrada je taky třída*.

Plán výchovy a péče zohledňuje věkové složení skupiny, individuální potřeby dětí, jejich zdravotní a psychický stav, stanovuje základní psychosociální podmínky péče, podporuje rozvoj dítěte ve všech hlavních oblastech a vymezuje přístup k dětem se specifickými potřebami i význam každodenního pobytu venku.

Plán výchovy a péče je „živým“ dokumentem. Stejně jako se vyvíjejí děti, chceme se rozvíjet i my jako tým. Průběžné vzdělávání, sdílení zkušeností, reflexe vlastní práce a otevřená komunikace s rodiči jsou pro nás přirozenou součástí kvalitní péče. Korotáček chceme budovat jako laskavé, přátelské a podpůrné prostředí nejen pro děti, ale i pro jejich rodiny.

3. Pedagogická filozofie Korotáčku

V Korotáčku vycházíme z přesvědčení, že dítě je jedinečná osobnost, která se nejlépe rozvíjí v bezpečných vztazích, důvěře, přirozeném rytmu, volné hře a smysluplných zkušenostech. Dítě není „malý školák“, ale člověk prožívající důležité období života, ve kterém se učí především skrze prožitek, pohyb, nápodobu, otázku, dotyk s realitou, hru a vztah.

Naše práce stojí na třech vzájemně propojených směrech: učíme se být spolu, učíme se rozumět sobě a učíme se objevovat svět.

Učíme se být spolu

Děti se učí žít ve skupině – vnímat druhé, domlouvat se, počkat, požádat o pomoc, pomoci druhému, sdílet prostor a respektovat jednoduchá pravidla. Pravidla vnímáme jako oporu pro bezpečné soužití, ne jako trest. Pomáhají nám k tomu rituály, ranní kruh, volná hra, centra aktivit, společné stolování, pobyt venku, slavnosti i kontakt s rodinami a obcí.

Učíme se rozumět sobě

Děti postupně poznávají své tělo, potřeby, emoce, možnosti i hranice. Učí se pojmenovat, co prožívají, co potřebují, co je jim příjemné nebo nepříjemné a kde potřebují podporu. Pomáhá nám otázka dne „Jaké to pro mě je, když...?“, příběhy, hra, čtení, divadlo i běžné situace dne.

Učíme se objevovat svět

Děti poznávají svět skrze hru, pohyb, smysly, pobyt venku, knihy, příběhy, tvoření, hudbu, stavění, výlety i speciální programy. Vycházíme z toho, co je dětem blízké – rodina, domov, obec, zahrada, příroda, počasí, zvířata, lidé kolem nás, tradice a každodenní život.

Role pečující osoby

Pečující osoba není pouze dohled ani organizátor programu. Je bezpečným dospělým a průvodcem dítěte. Vytváří klidné a srozumitelné prostředí, sleduje potřeby dětí, nabízí podněty, pojmenovává situace, pomáhá dětem rozumět sobě i druhým a citlivě vstupuje tam, kde dítě potřebuje podporu.

Pečující osoba nedělá věci za dítě, ale vytváří podmínky k postupnému zvládání. Nehodnotí děti nálepkami, všímá si úsilí, pokroku, potřeb a zapojení. Je vzorem v komunikaci, práci s emocemi, řešení konfliktů, vztahu k přírodě, práci, druhým lidem i sobě samé.

4. Charakteristika skupiny dětí

Koroťáček je věkově smíšená dětská skupina pro děti od 2 let do zahájení povinné školní docházky, s kapacitou maximálně 15 dětí. Menší kolektiv umožňuje bezpečné vztahy, individuální přístup, klidnější adaptaci a dobrou znalost každého dítěte.

Věkově smíšené prostředí je pro děti přirozené. Mladší děti se učí nápodobou od starších, starší děti si upevňují dovednosti tím, že pomáhají mladším, a celá skupina se učí ohleduplnosti, spolupráci a respektu k rozdílným potřebám.

Program není postaven na tom, že všechny děti dělají totéž ve stejný čas. Děti se liší věkem, tempem, zkušeností, temperamentem, samostatností i aktuálními potřebami. Proto využíváme stabilní rytmus dne, rituály, centra aktivit, pobyt venku, práci v menších skupinách i individuální podporu.

Děti mladší tří let

U nejmladších dětí klademe důraz na bezpečí, stabilní vztah s pečující osobou, předvídatelný režim, citlivou adaptaci a podporu sebeobsluhy. Děti mohou potřebovat pomoc při oblékání, hygieně, stolování, odpočinku, přechodech mezi činnostmi i zapojení do hry. Respektujeme jejich tempo, potřebu blízkosti, opakování a rituálů.

Starší děti a předškoláci

Starším dětem a předškolákům nabízíme více prostoru pro samostatnost, rozhodování, dokončování činností, spolupráci, odpovědnost a rozvoj dovedností důležitých pro další vzdělávání. Předškolní příprava v Korotáčku neznamená výkonové úkoly, ale přirozený rozvoj v centrech aktivit, práci s knihou a příběhem, pohybu, tvoření, praktických činnostech, rozhovorech, pobytu venku a sociálních situacích.

Individuální a specifické potřeby

Děti mohou potřebovat více času, pohybu, klidu, jasných pravidel, podpory v řeči, sebeobsluze nebo vztazích. Pečující osoby pozorují potřeby, silné stránky a zájmy dítěte a podle toho přizpůsobují nabídku, komunikaci, náročnost, délku zapojení i míru samostatnosti.

Korotáček chce být otevřeným a citlivým prostředím pro děti s individuálními nebo specifickými potřebami. Zároveň vždy zohledňujeme reálné možnosti dětské skupiny, personální zajištění, bezpečí dítěte i celé skupiny. Přijetí dítěte se specifickými potřebami posuzujeme individuálně ve spolupráci s rodiči, případně s odborníky. Sledujeme, zda jsme schopni dítěti zajistit bezpečné a kvalitní podmínky, vhodnou míru podpory, úpravu prostředí nebo režimu a zároveň zachovat pohodu a bezpečí ostatních dětí.

U dětí s odlišným mateřským jazykem využíváme jednoduchou a srozumitelnou komunikaci, opakování, gesta, názornost, obrázky, rituály, běžné činnosti skupiny a úzkou spolupráci s rodiči.

Skupina jako živé společenství

Skupinu nevnímáme jen jako soubor jednotlivých dětí, ale jako živé společenství, které se během roku proměňuje. Složení skupiny, věk dětí, jejich potřeby, vztahy i témata, která přinášejí, se průběžně odrážejí v každodenní práci pečujících osob. Konkrétní nabídku činností, práci v centrech aktivit, míru podpory, náročnost úkolů i organizaci dne přizpůsobujeme aktuálnímu složení skupiny. Tyto úpravy se promítají zejména do týdenních plánů, adaptačních záznamů, portfolií dětí a průběžné týmové reflexe.

Pečující osoby

Péče je zajištěna pečujícími osobami tak, aby odpovídala aktuálnímu počtu přítomných dětí, jejich věku, potřebám a náročnosti denního programu. Směny pečujících osob jsou rozvrženy tak, aby byl zajištěn dostatečný personální dohled ve všech částech dne.

Počet pečujících osob je přizpůsobován aktuálnímu počtu přítomných dětí, jejich věku, potřebám a náročnosti denního programu v souladu s platnými právními předpisy. Při současné přítomnosti 13 až 15 dětí je péče zajišťována nejméně třemi pečujícími osobami. V okrajových částech dne může být při nižším počtu přítomných dětí počet pečujících osob přizpůsoben jejich skutečnému počtu, vždy při zachování zákonných požadavků, bezpečnosti a kvality péče. V případě nemoci, dovolené nebo jiné nepřítomnosti pečující osoby je zajištěna její zastupitelnost.

5. Cíle výchovy a péče

Cílem výchovy a péče v Korotáčku je podporovat celostní rozvoj dítěte v bezpečném, laskavém a podnětném prostředí. Vycházíme z věku dětí, jejich individuálních potřeb, aktuálního složení skupiny a přirozeného rytmu dne. Cíle nevnímáme jako seznam výkonů, které musí dítě splnit. Jsou pro nás směrem, podle kterého připravujeme náplň dne.

Hlavní cíle

- Učit se být spolu – rozvíjet vztahy, komunikaci, spolupráci, pravidla soužití, schopnost požádat o pomoc, pomoci druhému, počkat, domluvit se a řešit běžné konflikty s podporou dospělého aj.
- Učit se rozumět sobě – vnímat své tělo, potřeby, emoce, možnosti a hranice, rozvíjet emoční slovník, sebedůvěru, schopnost přijmout podporu a postupně zvládat běžné náročné situace aj.
- Učit se objevovat svět – podporovat zvědavost, otázky, pozorování, tvoření, smyslové vnímání, vztah k přírodě, obci, knihám, příběhům, tradicím a každodennímu životu aj.

Oblasti rozvoje dítěte v Korotáčku

- **Sebeobsluha a samostatnost:** oblékání a svlékání, péče o věci, úklid, samostatné jídlo a pití, hygiena, toaleta, orientace v denním rytmu a přechodech dne.
- **Sociální dovednosti a vztahy:** zapojení do skupiny, pozdrav, prosba, poděkování, čekání, střídání, půjčování, sdílení, domluva a řešení konfliktů s podporou.
- **Emoční rozvoj a sebepojetí:** vnímání a pojmenování emocí, potřeb, radosti, obavy, nesouhlasu, úspěchu, frustrace a změny.
- **Hrubá motorika a pohyb:** běh, lezení, balancování, skákání, přelézání, házení, pohyb v nerovném terénu, pohybové hry, rytmický pohyb a přiměřené výzvy.
- **Jemná motorika a grafomotorika:** stavění, modelování, navlékání, přesypání, práce s přírodninami, stříhání, lepení, kreslení, malování, uvolnění ruky a radost z kresby.
- **Řeč, komunikace a předčtenářství:** porozumění, slovní zásoba, vyjadřování, naslouchání, vyprávění, říkadla, písně, pohádky, knihy, obrázky, symboly a písmena.
- **Sluchové a zrakové vnímání, paměť a pozornost:** zvuky, rytmus, melodie, tvary, barvy, velikosti, rozdíly a shody, soustředění, dokončení a jednoduchá posloupnost děje.
- **Matematické představy a logické myšlení:** třídění, porovnávání, počítání, množství, velikost, tvary, prostorové pojmy, orientace a vztahy v běžných činnostech.
- **Poznávání světa, přírody a místa:** rodina, obec, zahrada, zvířata, rostliny, počasí, roční proměny, lidské činnosti, řemesla, tradice, péče o prostředí a souvislosti.
- **Tvořivost, estetické vnímání a kultura:** tvoření, zpěv, rytmizace, dramatizace, práce s barvou, materiálem, zvukem, pohybem a příběhem.
- **Bezpečí, zdraví a praktický život:** pravidla bezpečného chování uvnitř i venku, zdravé návyky, tělo, odpočinek, hygiena, opatrnost a ohleduplnost k druhým.

Poznávání světa, obce a lidí kolem nás

Důležitou součástí Korotáčku je propojení dětské skupiny s okolním světem. Po úvodním adaptačním období chceme dětem pravidelně nabízet obohacující zážitky, které rozšiřují jejich zkušenost nad rámec běžného dne v herně a na zahradě. Může jít o návštěvy zajímavých míst v okolí, krátké výpravy po obci, setkání s místními lidmi nebo programy přímo v Korotáčku.

Děti tak přirozeně poznávají různé profese, řemesla, přírodní procesy, kulturu, techniku i život v obci. Tyto aktivity nejsou samoučelným zpestřením, ale navazují na témata, která děti právě prožívají, na roční období, dění v obci nebo aktuální zájem dětí.

Pobyt venku

Vědomě volíme každodenní kontakt dětí s přírodou, protože jej vnímáme jako důležitou součást zdravého vývoje dítěte. Opíráme se mimo jiné o poznatky shrnuté Petrem Danišem v publikaci *Děti venku v přírodě: ohrožený druh?*, která popisuje přínosy kontaktu s přírodou pro zdraví, učení a celkový rozvoj osobnosti dětí. V Koroťáčku proto pobyt venku nevnímáme pouze jako prostor k vyběhání, ale jako plnohodnotné prostředí pro hru, pohyb, objevování, smyslové vnímání, tvoření, péči, ztišení i budování vztahu k místu, kde děti žijí.

Jak cíle naplňujeme v praxi

Cíle naplňujeme prostřednictvím bezpečných vztahů s pečujícími osobami, stabilního denního rytmu a rituálů, volné hry, center aktivit uvnitř i venku, každodenního pobytu venku, práce s knihou, příběhem (vč. Molekul čtení), hudby, rytmu, pohybu, tvoření, praktických činností, komunitního kruhu, společných slavností a spolupráce s rodinou. Důležité je pro nás nejen to, co dítě umí, ale také jak se cítí, jak se zapojuje, co ho zajímá, jak komunikuje, jak zvládá běžné situace a jak postupně roste ve vztahu k sobě, druhým i okolnímu světu.

6. Prostředí Koroťáčku

Prostředí Koroťáčku bylo od začátku navrhováno s ohledem na cílovou skupinu. Na podobě budovy, interiéru, zahrady i celkového konceptu spolupracovali odborníci tak, aby prostředí odpovídalo potřebám malých dětí, bylo bezpečné, přehledné, podnětné a zároveň praktické pro běžný provoz dětské skupiny. Důraz je kladen na přirozené světlo, přírodní materiály, členění prostoru, dostatek pohybu, flexibilitu, možnost samostatné volby i místa pro klid.

Vnitřní prostor je členěn do center aktivit, která dětem pomáhají orientovat se, soustředit se, spolupracovat a samostatně objevovat. Pomůcky jsou uloženy přehledně a dostupně tak, aby děti věděly, kde je najdou a kam je po dokončení činnosti vrátí.

Zahradu vnímáme jako přirozené pokračování vnitřního prostoru – jako další třídu pod širým nebem. Slouží k pohybu, volné hře, smyslovým činnostem, tvoření, badatelství, péči o rostliny i ztišení.

Koroťáček je součástí malé obce, proto chceme přirozeně využívat i její okolí. Děti budou poznávat blízkou krajinu, místní tradice i lidi, kteří zde žijí. Po adaptačním období budeme zařazovat krátké výpravy po okolí, návštěvy bezpečných míst v obci i vybrané programy přímo v Koroťáčku.

7. Centra aktivit v Koroťáčku

V Koroťáčku pracujeme s centry aktivit uvnitř i venku. Centra aktivit nejsou jen uspořádáním prostoru, ale způsobem přemýšlení o dítěti. Dávají dětem možnost volby, samostatnosti, opakování, spolupráce i hlubšího ponoření do činnosti podle jejich věku, potřeb a aktuálního zájmu.

Každé centrum má své místo, název, jednoduché označení a srozumitelná pravidla. Dítě ví, co se kde dělá, s čím může pracovat a kam pomůcky po dokončení činnosti vrátit. Podle situace dne budou centra otevřená buď všechna, nebo jen vybraná. Pečující osoba připravuje nabídku podle aktuálního tématu, počasí, složení skupiny a potřeb dětí.

Při práci v centrech využíváme jednoduché rituály a signály. Začátek nebo změnu činnosti může doprovázet krátká písnička, Koshi zvonek nebo domluvený slovní signál. Při delší aktivitě nebo potřebě ukončit činnost dětem pomáhá také časovač.

Vnitřní centra aktivit

- **Ateliér** – tvoření, malování, kreslení, práce s papírem, hlinou, přírodninami a dalšími materiály.
- **Kostky a Stavby** – stavění, konstruování, skládání, prostorové tvoření, práce s kostkami a stavebnicemi.
- **Naše vesnička** – námětová hra ze života dětí: domácnost, obchod, vaření, rodina, péče, obec, profese, řemesla. Sem budou přirozeně patřit i některá námětová centra Molekul čtení, například Domácnost nebo Obchod.
- **Knihy a písmena** – knihy, příběhy, vyprávění, předčtenářství, práce s obrázkem, písmeny, jazykem a porozuměním. Toto centrum bude hlavním místem pro práci s Molekulami čtení.
- **Hudba a rytmus** – písničky, říkadla, rytmizace, hra na tělo, jednoduché nástroje, zvuky a pohyb s hudbou.
- **Smyslohraní** – prostor pro objevování a zkoumání prostřednictvím smyslů, světla, barev, struktur, vůní a různých bezpečných materiálů vhodných pro děti.
- **Divadlo** – převleky, loutky, role, pohádky, dramatická hra, rozehrávání příběhů a situací ze života.
- **Pohyb** – pohybové hry, překážkové dráhy, rovnováha, protažení, zklidňující pohybové aktivity a práce s tělem.

Venkovní centra aktivit

Zahrada Korotáčku bude přirozeným pokračováním vnitřních center. Je navržena jako prostor pro pohyb, tvoření, péči o rostliny, objevování, smyslové hry i klid.

- **Pohyb** – skluzavka, houpačka, prolézání, balanční prvky, běh, odražedla, přelézání, práce s terénem a přiměřenou výzvou.
- **Smyslohraní** – písek, voda, hlína, kamínky, listí, šišky, sníh, led a další přírodniny.
- **Badatelé** – pozorování hmyzu, rostlin, půdy, vody, počasí, stop a proměn zahrady, principy a pokusy v rámci lesní pedagogiky
- **Zahrádka** – vyvýšené záhony, bylinky, sázení, zalévání, péče o rostliny, sklizeň a kompostování.
- **Ateliér** – venkovní tvoření s přírodninami, křídami, vodou, hlinou, listy, větvemi a velkými formáty.
- **Naše vesnička** – venkovní námětová hra, blátivá kuchyňka, obchod s přírodninami, domečky, farma aj.
- **Klid** – místo pod stromem, u sezení ve stínu, kde může dítě odpočívat, pozorovat, číst, povídat si nebo být chvíli stranou ruchu skupiny.

Role pečující osoby v centrech

Pečující osoba centra připravuje, obměňuje a sleduje, jak na ně děti reagují. Dětem pomáhá s výběrem, připomíná pravidla, podporuje spolupráci a vede je k tomu, aby si po dokončení činnosti pomůcky uklidily. Součástí práce v centrech je pozorování – pečující osoba si všímá, co dítě vyhledává, co ho zajímá, kde potřebuje podporu, jak komunikuje s ostatními a jak zvládá samostatnost, volbu, spolupráci i přechody mezi činnostmi.

8. Denní rytmus a rituály

Denní rytmus v Korotáčku je pravidelný, ale není strnulý. Dětem pomáhá orientovat se v čase, vědět, co je čeká, a cítit se bezpečně. Rituály, písničky, obrazový režim dne, Koshi zvonek, časovač a plyšový brouček Korotáček pomáhají dětem zvládat přechody mezi činnostmi, naladit se na skupinu a postupně přebírat větší samostatnost.

Čas	Rámcový průběh dne
7:00–8:30	Příchod dětí, předání dítěte, ukládání věcí, loučení s rodičem, volná hra v otevřených centrech aktivit.
8:30–9:00	Ranní kruh, přivítání, obrazový režim dne, otázka dne, protažení a ranní pohyb.
9:00–9:30	Hygiena a svačina.
9:30–11:30	Pobyt venku, zahrada, venkovní centra aktivit, výprava nebo dopolední nabídka podle počasí a potřeb dětí.
11:30–12:10	Návrat, krátká reflexe, hygiena, převlékání, zklidnění.
12:10–12:45	Oběd. Děti odcházející po obědě jsou po dojení průběžně předávány zákonným zástupcům v čase 12:30–12:45 hod.
12:45–14:15	Odpočinek, čtení, klidový režim; děti, které nespí, mohou po odpočinku využít tiché klidové činnosti.
14:15–14:45	Probouzení, hygiena, svačina.
14:45–16:00	Volná hra dle počasí, postupné odchody domů.

Předání dítěte

Rodič při loučení podá ruku pečující osobě jako symbol předání dítěte do péče. Stejný rituál probíhá při odchodu dítěte domů, kdy rodič dítě opět přebírá. Tento jednoduchý symbol pomáhá dítěti vnímat, kdo za něj v danou chvíli nese péči, a podporuje klidné a srozumitelné předávání.

Ranní kruh

V 8:30 zazní jemný zvuk Koshi, který dětem oznamuje, že se ranní volná hra uzavírá a začíná společné setkání. Svolávací písnička „*Hřej sluníčko, hřej...*“ pomáhá dětem přejít na koberec do ranního kruhu.

V kruhu děti provází brouček Koroťáček. Děti si jej mohou předávat; kdo jej drží, má prostor mluvit, a kdo nechce, může ji jen pohladit nebo poslat dál. Společně si všímáme, kdo je dnes v Koroťáčku, jak je venku, jaké je roční období, měsíc a den. Údaje společně upravujeme na magnetické tabuli a procházíme obrazový režim dne.

Součástí ranního kruhu je otázka dne ve tvaru „*Jaké to pro mě je, když...?*“ Dítě může odpovědět slovem, větou, gestem, obrázkem emoce, nebo nemusí odpovědět vůbec. Po kruhu následuje protažení a lehké zacvičení s různým náčiním. Každé cvičení začíná písničkou „*Jak se budí sluníčko*“, kterou vnímáme jako dětskou verzi jógového Pozdravu slunce.

Přechodové rituály

Během dne využíváme Koshi zvonek, písničky, obrazový režim dne, časovač a domluvené slovní signály. Pomáhají dětem vědět, co se bude dít, kolik času ještě mají a kdy přijde společný úklid nebo přechod k další části dne. Přechodové písně se mohou měnit podle měsíce, tématu nebo ročního období.

9. Adaptace dítěte

Adaptaci v Koroťáčku vnímáme jako proces postupného budování bezpečí, důvěry a vztahu. Nejde nám o to, aby si dítě „co nejrychleji zvyklo“, ale aby se v novém prostředí mohlo cítit jistě, přijímaně a postupně si vytvořilo vztah k pečujícím osobám, dětem, prostoru i dennímu rytmu.

Každé dítě přichází s jinou zkušeností, temperamentem, věkem, mírou samostatnosti a vazbou na rodiče. Proto adaptaci nastavujeme individuálně ve spolupráci s rodinou.

Před nástupem se rodiče seznamují s prostředím Koroťáčku, denním rytmem, pečujícími osobami a základními pravidly. Zároveň předávají důležité informace o dítěti – jeho zvyklostech, potřebách, způsobu komunikace, stravování, odpočinku, zdravotních nebo emočních specifikách.

Začátek docházky probíhá pozvolna. První dny mohou být kratší, například pouze do svačinky nebo do doby před obědem. Délka pobytu se postupně prodlužuje podle toho, jak dítě situaci zvládá, jak se orientuje v prostředí, jak navazuje vztah s pečující osobou a jak přijímá běžný denní rytmus Koroťáčku.

Ranní předání dítěte má v Koroťáčku vždy stejný průběh. Rodič se s dítětem rozloučí a při odchodu podá ruku pečující osobě jako symbol předání dítěte do péče. Stejný rituál probíhá při odchodu dítěte domů, kdy rodič dítě opět přebírá.

V adaptačním období dítěti pomáháme s orientací v prostředí, navázáním vztahu s pečující osobou, poznáním denního rytmu a postupným zapojením do skupiny. Dítě může nejprve pozorovat, být blízko dospělého, využít bezpečný předmět z domova nebo se zapojovat jen do části programu.

Důležitou oporou jsou pro děti pravidelné rituály, opakování a vizuální podpora – obrazový režim dne, magnetická tabule, Koshi zvonek, písničky, časovač, brouček Koroťáček a stálá místa jednotlivých center aktivit.

Průběh adaptace sledujeme a podle potřeby zaznamenáváme. Všimáme si zejména toho, jak dítě zvládá příchod, loučení, kontakt s pečující osobou, hru, jídlo, hygienu, pobyt venku, odpočinek, vztahy s dětmi a přechody mezi činnostmi.

Adaptační období nemá pevně daný konec pro všechny děti. Obvykle sledujeme první týdny docházky, přibližně první měsíc, ale u některých dětí může adaptace trvat déle. Za dobrou adaptaci nepovažujeme to, že dítě nikdy nepláče, ale to, že si postupně vytváří vztah k pečujícím osobám, orientuje se v denním rytmu, dokáže přijmout podporu a začíná vnímat Koroťáček jako bezpečné místo.

Průběh adaptace je podrobně popsán v dokumentu pro rodiče: Adaptační průvodce Koroťáčkem.

10. Metody a formy práce

V Koroťáčku pracujeme s dětmi tak, aby činnosti odpovídaly jejich věku, aktuálním potřebám, vývojovým možnostem a přirozenému způsobu učení. Dítě se učí především skrze vztah, hru, pohyb, smyslovou zkušenost, opakování, nápodobu, příběh, praktické činnosti a skutečné situace každodenního života.

Nevycházíme z představy, že všechny děti musí ve stejný čas dělat stejnou činnost stejným způsobem. Připravujeme prostředí a vzdělávací nabídku tak, aby dítě mohlo být aktivní, mohlo si volit, zkoušet, opakovat, spolupracovat a postupovat podle svých možností. Zároveň dětem poskytujeme jasné vedení, rituály a hranice, které jim pomáhají cítit se bezpečně.

Volná hra

Volná hra je základní součástí dne. Dítě si v ní zpracovává své zkušenosti, rozvíjí fantazii, řeč, vztahy, samostatnost, tvořivost i schopnost domlouvat se s ostatními. Pečující osoba volnou hru pozoruje, chrání její bezpečný rámec a vstupuje do ní citlivě tehdy, když dítě potřebuje podporu, pomoc při konfliktu, nové slovo, rozšíření podnětu nebo bezpečnou hranici.

Centra aktivit

Hlavní formou práce v Koroťáčku jsou centra aktivit uvnitř i venku. Centra dětem umožňují volbu, samostatnost, opakování, spolupráci a hlubší ponoření do činnosti. Pečující osoba připravuje centra podle tématu, věku dětí, počasí, aktuálního složení skupiny a toho, co děti právě zajímá nebo potřebují rozvíjet.

Krátké společně vedené činnosti

Součástí dne jsou také krátké společně vedené činnosti. Patří sem ranní kruh, písničky, říkadla, pohybová činnost, čtení, společné povídání, ukázka práce s pomůckou, domlouvání pravidel nebo uvedení nové činnosti. Tyto části jsou přiměřeně krátké, srozumitelné a navazují na aktuální pozornost dětí.

Práce v menších skupinách a individuální podpora

Podle situace pracujeme s celou skupinou, menší skupinou i jednotlivým dítětem. Menší skupiny umožňují lépe reagovat na věk, tempo, zájem a potřeby dětí. Individuální podporu využíváme zejména při adaptaci, sebeobsluze, řečovém rozvoji, práci s emocemi, zapojování do hry, při pobytu venku nebo u činností, které jsou pro dítě nové či náročnější.

Učení prožitkem a praktickým životem

Děti se učí skrze to, co skutečně dělají a zažívají. Proto do dne přirozeně patří oblékání, stolování, péče o své věci, úklid pomůcek, zalévání, sázení, práce s přírodninami, jednoduché vaření, péče o zahrádku, pozorování počasí nebo pomoc kamarádovi.

Pobyt venku

Pobyt venku je každodenní součástí programu. Využíváme zahradu, venkovní centra aktivit a blízké okolí Koroťáčku. Venek není pouze čas na vyběhání, ale plnohodnotné prostředí pro hru, pohyb, pozorování, tvoření, badatelství, ztišení, péči o rostliny a přirozený kontakt s přírodou.

Pozorování, reakce a reflexe

Pečující osoba děti průběžně pozoruje a podle toho upravuje nabídku činností, míru podpory i způsob komunikace. Všimá si, co dítě zajímá, co vyhledává, čemu se vyhýbá, jak komunikuje, jak zvládá samostatnost, spolupráci, změny, frustraci i přechody mezi činnostmi. Toto pozorování je základem další práce.

11. Plánování výchovy a péče

Plánování v Koroťáčku chápeme jako promyšlenou, ale pružnou cestu dítěte. Nejde nám o seznam aktivit, které je nutné splnit, ale o přípravu prostředí, situací a nabídky, která dětem umožní něco zažít, vyzkoušet, pochopit a posunout se podle svých možností.

Téma pro nás není cíl, ale prostředek. Vycházíme z potřeb a zájmů dětí, z ročního období, života v obci, počasí, příběhů, knih, svátků, tradic i situací, které život přináší. Téma může přinést pečující osoba, děti, rodiče nebo aktuální dění ve skupině.

Týdenní plán jako živá nabídka

V Koroťáčku pracujeme s týdenním plánem. Ten obsahuje tematické zaměření týdne, nabídku do center aktivit, pobyt venku, písničku týdne, básničku nebo říkadlo týdne a otázky dne ve tvaru: „Jaké to pro mě je, když...?“ Týdenní plán není pevný scénář. Pečující osoby ho podle potřeby upravují podle počasí, nálady skupiny, věku dětí, jejich zájmu a aktuální situace.

Plánování do center aktivit

Centra aktivit jsou v Koroťáčku stálá, ale konkrétní nabídka v nich se průběžně obměňuje. Zpravidla připravujeme nabídku na týden podle tematického zaměření a aktuálních potřeb dětí. Některé činnosti se mohou objevit jen jeden den, jiné zůstávají déle, pokud o ně děti mají zájem nebo mají rozvojový smysl.

Jedno téma se může objevit v různých centrech různým způsobem. Například téma voda může být ve Smyslohraní jako přelévání a pozorování, v Ateliéru jako malba deště, v Knihách a písmenech jako příběh o kapce, v Pohybu jako hra na déšť a potok, venku v Badatelích jako pozorování kaluží. Neplánujeme tedy pouze jednotlivou aktivitu, ale prostředí, materiály, otázky a příležitosti k učení.

Jedna nabídka, více cest

Při plánování počítáme s tím, že děti nejsou stejné. Jedna nabídka proto může mít více podob. Mladší dítě může téma prožít smyslově, pohybem nebo jednoduchou manipulací. Starší dítě může více tvořit, pojmenovávat, porovnávat a spolupracovat. Předškolák může dostat větší prostor pro samostatnost, dokončení činnosti, řešení problému, předmatematické a předčtenářské dovednosti. Úspěch pro nás neznamená stejný výsledek u všech dětí, ale posun každého dítěte podle jeho možností.

Pozorování a reflexe

Pečující osoby děti průběžně pozorují v běžných situacích, při volné hře, v centrech aktivit, venku, při jídle, v kruhu i při odpočinku. Jedná se o důležitou činnost k plánování další nabídky, ke sledování vývoje dítěte, ke komunikaci s rodiči a k přípravě portfolia dítěte.

Součástí dne je i krátká reflexe s dětmi po dopoledním bloku: co dělaly, co se jim podařilo, co objevily, co bylo těžké nebo co by chtěly příště. Tým si při plánování a reflexi klade zejména otázky: Co děti zaujalo? Co potřebují dál rozvíjet? Co fungovalo? Co upravíme? Na co navážeme příště?

12. Roční tematický rámec Koroťáčku

Roční tematický rámec v Koroťáčku pomáhá zajistit, aby děti během roku přirozeně prošly důležitými tématy svého života. Jednotlivé měsíce mají své hlavní tematické zaměření. Témata se mohou v běžném životě prolínat, ale každý měsíc má své těžiště, aby byl roční plán přehledný a smysluplný. Tradice vnímáme jako přirozenou součást roku – ne jako povinnost, ale jako příležitost ke společnému prožitku, tvoření, hudbě, příběhu, setkávání a porozumění tomu, jak se rok proměňuje. Některé tradice zmíníme okrajově, jiná budou součástí více aktivit i dní.

Centra aktivit zůstávají dětem k dispozici po celý rok; měsíční téma se do nich promítá různými způsoby podle věku, možností a zájmů dětí.

Říjen – Já v Koroťáčku, podzimní zahrada a první společné rituály

Říjen je zaměřený na adaptaci, bezpečí a orientaci v novém prostředí. Děti poznávají Koroťáček, pečující osoby, ostatní děti, denní rytmus, rituály, značky, pravidla a centra aktivit. Současně vstupujeme do podzimu – pozorujeme zahradu, listí, vítr, plody, barvy a změny počasí. Přirozeně se mohou objevit podzimní tradice a společné události, například drakiáda, posvícení, práce s podzimní úrodou apod. Děti se učí loučit s rodičem, přijímat podporu dospělého, zapojovat se do hry, pojmenovat základní potřeby, vnímat své místo ve skupině a zažívat, že Koroťáček je bezpečné a známé místo.

Listopad – Světlo v tmavém čase, vzpomínání a svatý Martin

Listopad přináší téma tmy, světla, klidu, počasí a podzimní přírody. Děti pozorují déšť, mlhu, vítr, bláto, kaluže, ubývající světlo a proměny zahrady i okolí. Přirozeně se dotýkáme také témat dne a noci, měsíce, hvězd a oblohy, které dětem pomáhají vnímat rytmus dne, proměny světla a širší svět kolem nás. Do tohoto měsíce přirozeně patří Dušičky jako citlivé téma vzpomínání, světýlek a vztahu k těm, které máme rádi, a také svatomartinské období – příběh o pomoci, sdílení, bílém koni, rohlíčcích, lucerničkách nebo prvním sněhu. Děti rozvíjejí smyslové vnímání, řeč, jemnou motoriku, schopnost všimnout si proměn přírody, porozumění jednoduchému příběhu a citlivost k druhým.

Prosinec – Advent, Mikuláš a Vánoce

Prosinec je časem očekávání, adventu, koled, příběhů, vůní, světla, tvoření a společného prožívání. Děti se seznamují s adventními zvyky, Mikulášem, koledami, přáním, obdarováním, laskavostí a radostí z přípravy pro druhé. Nejde nám o množství výrobků ani výkon, ale o atmosféru, společný čas, opakování písni, příběhů a rituálů. Děti se učí čekat, spolupracovat, sdílet, připravovat něco pro druhé a prožívat tradice přiměřeně svému věku.

Leden – Zima, tělo a zdraví

Leden je zaměřený na zimu, lidské tělo, zdraví, péči o sebe, oblékání, odpočinek a pohyb. Děti poznávají části těla, vnímají, co tělo potřebuje, učí se pečovat o své zdraví a rozumět základním návykům. Součástí mohou být Tři králové jako dozvuk vánočního období, zimní příroda, sníh, led, mráz, stopy, vhodné oblečení, teplo, odpočinek a bezpečný pohyb venku. Děti rozvíjejí sebeobsluhu, slovní zásobu, hrubou motoriku a schopnost pojmenovat své potřeby.

Únor – Rodina, domov, profese a Masopust

Únor věnujeme rodině, domovu, vztahům a lidem, kteří jsou součástí života dítěte. Děti si uvědomují, kdo patří do jejich rodiny, kde se cítí doma, kdo jim pomáhá a jak mohou pomáhat ony. Téma rozšiřujeme o profese, řemesla a role lidí kolem nás – kdo peče chleba, kdo staví dům, kdo léčí, kdo vaří, kdo se stará o zvířata, kdo pracuje v obchodě nebo pomáhá v obci. Do února přirozeně patří Masopust – převleky, hudba, rytmus, veselí, průvod, společná příprava a hra s rolemi. Děti rozvíjejí námětovou hru, řeč, sociální porozumění, spolupráci, odvahu, pohyb, rytmus a schopnost vstoupit do role.

Březen – Kniha, příběh a přicházející jaro

Březen je měsícem knih, příběhů, vyprávění, obrázků, pohádek, říkadel a písmen. Děti si budují vztah ke knize, učí se naslouchat, vyprávět, ptát se, popisovat obrázky, chápat jednoduchý děj a propojovat příběh s vlastním životem. Současně si všímáme prvních známek jara. Do tohoto období může patřit vynášení Morany jako symbolické rozloučení se zimou, vítání jara, první květiny, pupeny, ptáci a proměny počasí. Téma podporuje

předčtenářství, slovní zásobu, porozumění, paměť, fantazii, dramatickou hru, práci s emocemi postav a radost ze společného čtení.

Duben – Země, voda, semínko a Velikonoce

Duben je zaměřený na probouzející se přírodu, půdu, vodu, semínka, rostliny a péči o živé. Děti sází, zalévají, pozorují, pracují s hlínou, vodou a přírodninami. Do dubna přirozeně patří Velikonoce, jarní zvyky, barvení vajíček, pomlázka jako kulturní tradice, symbol nového života, mláďata, Den Země a ke konci měsíce také čarodějnice jako hravé téma ohně, ochrany, proměny, odvahy a bezpečí. Děti se učí, že živé věci potřebují péči, čas, vodu, světlo a vhodné podmínky. Rozvíjejí všímavost, trpělivost, jednoduché badatelství, jemnou motoriku a vztah k přírodě.

Květen – Zvířata, mláďata, louka a péče

Květen věnujeme zvířatům, mláďatům, hmyzu, ptákům, včelám a životu v zahradě, na louce, v lese i u lidí. Děti poznávají, jak zvířata vypadají, kde žijí, čím se živí, jak se pohybují a jak se o ně člověk stará. Do května přirozeně patří také májové období, kvetoucí příroda, Den matek, téma péče, vděčnosti, blízkosti a vztahu k lidem i živému světu. Téma rozvíjí ohleduplnost, pozorování, slovní zásobu, smyslové vnímání, pohybovou nápodobu, jednoduché třídění a porozumění základním přírodním souvislostem.

Červen – Cesty, obec, bezpečí a svatojánský čas

Červen otevírá téma cest, výprav, dopravy, orientace v prostoru, bezpečného pohybu a poznávání obce. Děti se učí vnímat své okolí, známá místa, cesty, značky, pravidla bezpečného pohybu a lidi, které mohou v obci potkat. Součástí může být Den dětí, krátké výpravy, návštěvy bezpečných míst, setkání s místními lidmi, práce s jednoduchou mapou, balení na cestu a společné plánování výpravy. Pro Koroťáček je důležitý také svatojánský čas – světlušky, byliny, světlo, příroda, louka, voda, večerní letní atmosféra a symbolika světlušky Koroťáčka. Téma podporuje samostatnost, spolupráci, orientaci, odpovědnost, odvalu a vztah k místu, kde děti žijí.

Červenec – Léto, voda a smysly

Červenec je časem léta, vody, slunce, stínu, vůní, chutí, zvuků a volnějšího rytmu. Děti tráví co nejvíce času venku, hrají si s vodou, pískem, přírodninami, pozorují letní přírodu a vnímají potřeby svého těla v teplém počasí. Téma může navazovat na prázdninové cesty, koupání, zmrzlinu, letní bouřky, duhu, louku, hmyz, bylinky, ovoce a pobyt venku. Děti rozvíjejí smyslové vnímání, pohyb, bezpečné chování u vody a na slunci, pitný režim, spolupráci, tvořivost a radost z pobytu venku.

Srpen – Sklizeň, jídlo, dožínky a loučení

Srpen propojuje zahradu, ovoce, zeleninu, bylinky, sklizeň, jednoduché zpracování potravin, společné vaření, ochutnávání a péči o to, co jsme během roku vypěstovali nebo zažili. Do srpna přirozeně patří sklizeň, dožínkové ladění, práce s obilím, chlebem, ovocem, bylinkami, zavařováním, moštem nebo jednoduchou přípravou jídla. Zároveň je to čas ohlédnutí, portfolií, loučení s dětmi, které odcházejí, a přípravy na nové začátky. Děti si upevňují samostatnost, schopnost dokončit činnost, sdílet vzpomínky, pojmenovat vlastní pokrok, přijímat změnu a těšit se na další období.

Smysl ročního rámce

Roční rámec pomáhá dětem postupně poznávat sebe, druhé lidi, přírodu, obec i širší svět. Každé téma nabízí příležitost k rozvoji řeči, pohybu, jemné motoriky, smyslového vnímání, sociálních dovedností, samostatnosti,

předčtenářských a předmatematických představ i vztahu k místu, kde děti žijí. Cílem není, aby všechny děti zvládly totéž. Důležité je, aby každé dítě mělo možnost téma prožít svým způsobem, podle svého věku, tempa a potřeb.

13. Sledování vývoje dítěte, portfolio a zpětná vazba

V Koroťáčku sledujeme vývoj dítěte přirozeně v každodenních situacích – při hře, v centrech aktivit, při pobytu venku, stolování, sebeobsluze, odpočinku, v ranním kruhu, při komunikaci s dětmi i dospělými a při přechodech mezi činnostmi.

Nejde nám o testování ani porovnávání dětí mezi sebou. Důležité je všimnout si toho, jak se dítě postupně posouvá vzhledem ke svému věku, možnostem, tempu, potřebám a předchozí zkušenosti.

- jak se dítě cítí v Koroťáčku,
- jak zvládá odloučení od rodiče a denní rytmus,
- jak komunikuje s dospělými a dětmi,
- jak se zapojuje do hry a činností,
- jak zvládá sebeobsluhu, jídlo, hygienu a oblékání,
- co dítě zajímá a k čemu se vrací,
- kde potřebuje podporu,
- jak se rozvíjí v řeči, pohybu, jemné motorice, soustředění, vztazích a samostatnosti.

Důležitá pozorování si pečující osoby zapisují. Záznamy slouží k lepšímu porozumění dítěti, k plánování další nabídky, k úpravě podpory, ke komunikaci v týmu a ke sdílení s rodiči.

Portfolio dítěte

Každé dítě má v Koroťáčku své portfolio. Portfolio zachycuje jeho cestu během roku – výtvary, výroky dítěte, drobné záznamy, ukázky činností, pozorování a momenty, které ukazují jeho pokrok, zájmy a prožívání. Portfolio není jen složka výrobků. Je to osobní záznam dítěte o tom, co zažilo, co se učilo, co ho bavilo, co zvládlo poprvé, v čem se posunulo a co je pro něj důležité.

S portfoliem mohou pracovat pečující osoby, dítě i rodiče. Dítě si může své portfolio prohlížet, vracet se k zážitkům, ukazovat, co vytvořilo, a postupně si uvědomovat vlastní pokrok.

Komunikace s rodiči

S rodiči komunikujeme průběžně při předávání dítěte, podle potřeby individuálně a také prostřednictvím plánovaných setkání. Dvakrát ročně nabízíme rodičům společné setkání nad vývojem dítěte. Cílem není dítě hodnotit známkou ani porovnávat s ostatními, ale společně se podívat na to, jak se dítěti v Koroťáčku daří, v čem se posunulo, co ho zajímá, kde potřebuje podporu a na co můžeme společně navázat.

U starších dětí může být součástí setkání i samotné dítě, pokud je to pro něj vhodné a přirozené. U mladších dětí může být jeho hlas přítomen prostřednictvím portfolio, fotografií, výtvarů, oblíbených činností nebo krátkých poznámek pečující osoby. Smyslem sledování vývoje, portfolio a zpětné vazby je lépe poznat každé dítě, podpořit jeho další rozvoj a udržovat otevřenou spolupráci mezi Koroťáčkem a rodinou.

14. Spolupráce s rodiči

Rodiče vnímáme jako nejdůležitější partnery při péči o dítě. Dítě přichází do Koroťáčku se svou rodinnou zkušeností, zvyklostmi, potřebami i vztahem k blízkým lidem. Proto je pro nás otevřená a respektující spolupráce s rodiči důležitou součástí každodenní práce.

Naším cílem je, aby rodiče věděli, jak Koroťáček funguje, čemu se s dětmi věnujeme, jak se jejich dítěti daří a na co společně navazujeme. Zároveň potřebujeme od rodičů informace, které nám pomáhají dítěti lépe porozumět – například změny v rodině, zdravotní stav, únava, náročné období, změny v režimu, obavy dítěte nebo jeho aktuální zájmy.

Každodenní komunikace

Krátká každodenní komunikace probíhá při předávání dítěte. Rodiče mohou pečující osobě sdělit důležité informace k danému dni a při vyzvedávání se dozvědět podstatné informace o průběhu dne dítěte. Zálžitosti, které vyžadují více času nebo soukromí, neřešíme mezi dveřmi před ostatními dětmi a rodiči, ale domlouváme si na ně vhodný čas.

Informování rodičů

Rodiče průběžně informujeme o dění v Koroťáčku, plánovaných tématech, změnách v provozu, akcích, výpravách, praktických potřebách i důležitých organizačních informacích. Hlavním komunikačním a informačním nástrojem DS Koroťáček je systém Twigsee. Podle charakteru sdělení využíváme také osobní kontakt, e-mail nebo telefonickou komunikaci.

Společné naladění na dítě

S rodiči spolupracujeme zejména při adaptaci, při změnách v chování dítěte, při náročnějších obdobích, při řešení individuálních potřeb a při sledování vývoje dítěte. Pokud dítě potřebuje větší podporu, hledáme společně s rodiči postup, který bude pro dítě bezpečný a srozumitelný.

Setkávání s rodiči

Během roku mohou probíhat individuální konzultace, společná setkání, tvoření, zahradní nebo komunitní akce. Tato setkání pomáhají propojovat Koroťáček s rodinami a vytvářet prostředí důvěry, spolupráce a sounáležitosti. Dvakrát ročně nabízíme rodičům setkání zaměřené na vývoj dítěte, jeho portfolio, pokroky, zájmy a další podporu.

Respekt a důvěra

Spolupráce s rodiči stojí na vzájemném respektu, důvěře a ochotě hledat řešení. Každá rodina je jiná a každé dítě potřebuje trochu jinou míru podpory. Cílem spolupráce není kontrola rodiny, ale společná péče o to, aby se dítě v Koroťáčku cítilo bezpečně, mohlo se rozvíjet a zažívalo návaznost mezi domovem a dětskou skupinou.

15. Bezpečnost, zdraví a hygiena

Bezpečí, zdraví a hygiena jsou základní podmínkou každodenního fungování Koroťáčku. Dětem vytváříme prostředí, které je bezpečné, přehledné, srozumitelné a přiměřené jejich věku. Současně děti vedeme k tomu, aby se postupně učily vnímat své tělo, své potřeby, pravidla bezpečného chování a ohleduplnost k ostatním.

Bezpečí nevnímáme pouze jako prevenci úrazů, ale také jako pocit jistoty, důvěry a předvídatelnosti. Dětem pomáhá stabilní denní rytmus, jasná pravidla, rituály, přítomnost pečující osoby a klidná komunikace.

Zdraví dítěte

Do Koroťáčku může docházet dítě, které je zdravotně způsobilé k pobytu v dětském kolektivu a jehož aktuální zdravotní stav mu umožňuje bezpečně zvládnout běžný režim DS. Dítě s příznaky akutního infekčního onemocnění nebo s jiným zdravotním stavem, který může ohrozit jeho zdraví nebo zdraví ostatních osob, není do péče přebíráno. Rodiče informují pečující osoby o zdravotním stavu dítěte, alergiích, dietních omezeních, úrazech a dalších skutečnostech, které mohou ovlivnit průběh dne nebo potřebnou péči. Léky nejsou dětem běžně podávány; je-li jejich podání během pobytu dítěte nezbytné, postupuje se podle Provozního řádu DS Koroťáček a příslušného interního postupu.

Hygiena a sebeobsluha

Děti vedeme k základním hygienickým návykům přiměřeně jejich věku a možnostem. Patří sem mytí rukou, používání toalety, péče o vlastní věci, hygiena při stolování, smrkání, převlékání a postupná samostatnost při sebeobsluze. Pečující osoby dětem pomáhají citlivě, bez zahanbování a s respektem k jejich vývojové úrovni.

Bezpečný pohyb a přiměřené riziko

Děti potřebují pohyb, zkoušení, objevování a přiměřené výzvy. Proto v Koroťáčku nevytváříme prostředí bez jakéhokoli rizika, ale prostředí, ve kterém se děti učí riziko postupně rozpoznávat a bezpečně zvládat. Při pohybu uvnitř, na zahradě i venku děti vedeme k jednoduchým pravidlům: vnímat prostor kolem sebe, dávat pozor na ostatní, používat pomůcky domluveným způsobem, čekat na pokyn tam, kde je to potřeba, a požádat o pomoc.

Pobyt venku a výpravy

Při pobytu venku dbáme na bezpečnost prostoru, vhodné oblečení, pitný režim, počasí, přiměřenou délku pobytu a aktuální stav dětí. Před odchodem ven i při návratu pečující osoby kontrolují počet dětí a průběžně sledují skupinu. Při výpravách mimo prostor Koroťáčku volíme bezpečná a dětem srozumitelná místa a děti předem seznamujeme s pravidly chůze ve skupině, přecházení, čekání, držení se pohromadě a reakcí na domluvený signál.

Úrazy a mimořádné situace

Pečující osoby jsou seznámeny s postupy při úrazu, náhlé změně zdravotního stavu dítěte a mimořádných situacích. V případě úrazu dítěte zajistí pečující osoby první pomoc, podle potřeby další zdravotní péči, informují rodiče a úraz zaznamenají v souladu s platnými právními předpisy a interními postupy DS Koroťáček. V týmu si všímáme také rizikových situací, které sice neskončily úrazem, ale mohou být důležité pro prevenci. Takové situace si podle potřeby předáváme a vyhodnocujeme, abychom mohli upravit prostředí, pravidla nebo organizaci dne.

Bezpečné vztahy

Součástí bezpečí je také ochrana důstojnosti dítěte. Děti nezesměšňujeme, nesrovnáváme mezi sebou a nehodnotíme nálepkami. Vedeme je k tomu, aby uměly říct, co potřebují, co se jim nelíbí, kdy potřebují pomoc a jak se mohou domluvit s ostatními. Bezpečné prostředí je pro nás takové, kde dítě ví, že se může obrátit na dospělého, že jeho potřeby budou brány vážně a že pravidla platí pro ochranu všech.

16. Evaluace a aktualizace Plánu výchovy a péče

Plán výchovy a péče v Koroťáčku vnímáme jako živý dokument, který dává naší práci směr, ale zároveň musí odpovídat skutečnému životu dětské skupiny. Průběžně sledujeme, zda nastavené principy, denní rytmus, centra aktivit, tematické plánování a způsob práce odpovídají potřebám dětí, rodin i týmu.

Evaluace neznamená formální kontrolu pro kontrolu. Je to pravidelné ohlédnutí za tím, co funguje, co děti podporuje, co je potřeba upravit a na co chceme navázat.

- jak se dětem v Koroťáčku daří,
- zda se cítí bezpečně a orientují se v prostředí,
- jak funguje denní rytmus a rituály,
- jak děti využívají centra aktivit,
- zda připravená nabídka odpovídá věku, možnostem a zájmům dětí,
- jak funguje pobyt venku, adaptace, odpočinek a přechody mezi činnostmi,
- jak probíhá spolupráce s rodiči,
- co je potřeba změnit v prostředí, organizaci nebo plánování.

Drobné úpravy provádíme průběžně podle aktuální situace. Větší vyhodnocení probíhá zpravidla na konci školního roku, případně při významnější změně ve skupině, provozu nebo personálním zajištění.

Součástí evaluace jsou poznatky z každodenní práce s dětmi, záznamy pozorování, portfolia dětí, týmové porady, komunikace s rodiči a zkušenosti z plánování výchovy a péče.

Tento Plán výchovy a péče je zpracován jako verze 1 a bude podle potřeby aktualizován na základě zkušeností z provozu Koroťáčku, potřeb dětí, spolupráce s rodiči a týmové reflexe.

O změnách Plánu výchovy a péče jsou zákonní zástupci písemně informováni a aktuální znění dokumentu je zpřístupněno v prostorách DS Koroťáček přístupných rodičům a na webových stránkách DS Koroťáček.

Tento Plán výchovy a péče je vydán jako verze 1 a nabývá účinnosti dne 1. října 2026.